

CSALÁDI ÜNNEP.

Nagyonszeretett igentisztelendő Kőszeghy Oszitta nővérünk, a magyar tartomány volt szeminárium igazgató-nővére, folyó év november 1-én ünnepli szenthivatásának 60 éves jubileumát. E múltó földi létben ritkaságszámba megy, hogy a jó Isten ezt a szép ünnepet valakinek megérni engedje. Annál inkább örvendhetünk tehát, hogy a jóságos volt igazgató-nővért, mint a kis tartomány Mózesét, mindez ideig megtartotta.

Miután áldásos életének leggazdagabb korszaka az, amit évtizedeken át a szeminárium élén töltött, drága elüljáróink hálás elismerésüket szeretnék kimutatni azzal, hogy ez örömnapot vele együtt a kedves Központban óhajlják megünnepelni, hacsak drága tiszt. nővérünk egészségi állapotja az időjárás ezt megengedi. Nov. 1-én 8 órakor ünnepélyes szentmise lesz, utána üdvözöljük a jubilánst.

Erre a kedves családi ünnepre meghívják a drága elüljárók a budapesti és pestkörnyéki tiszt. szolgáló-nővéreket is egy-két nővértársukkal együtt, leginkább az ő neveltjeinek sorából. De a távollevők is vegyék ki részüket az örömnépből azzal, hogy főképen lelki ajándékkal kedveskednek a drága jubilánsnak.

Szünórák.

Meleg érdeklődés.

Kedves jelöltek szülei meglátogatták őket Budapesten, de nem maradhattak sokáig, pedig szerették volna Páter Bangha beszédét meghallgatni. Később a jelöltkéknél levélben így érdeklődtek:

„Voltatok-e a Páterbank beszédjén?”

Jóvátette.

A 4 éves kis Emma asztalnál megsértette atyai nagynénjét a szavakkal: „Néni, te buta vagy!” — A szülők szégyelték a dolgot, megbüntették a gyermeket és bocsánatot kellett kérnie. Emma bocsánatkérése: „Sajnálom néni, hogy olyan buta vagy!”

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
Szent Vince Szeretet-leányai számára.

17. ÉVFOLYAM.

1931.

6. SZÁM

TARTALOM: A szegények látogatása. — Mire kötelez minket a Csodás-Érem? — Egyházi ének- és zenetanfolyam. — Őrizzük meg az Isten adományát! — Lujza porció. — A szegények látogatásának gyönyörűségei. — Társulati hírek 1. Örömnépből. 2. Tragikus éjszaka Szevillában. — Üzenet az égből. — Kérdések — Feleletek. — Szünórák.

A szegények látogatása.

(Főtisztelendő Verdier (Verdié) generális-atyától.)

December hava minden évben közelebb hoz bennünket szent Vincéhez, a ker. szeretet egyesületeinek Védőszentjéhez. Ilyenkor többször gondolunk rá, nagyobb áhítattal imádkozunk hozzá. De az áhítat egymagában nem elég; követés nélkül csaloéka, sőt veszedelmes ábránd lehet.

És mit utánozzunk szent Vince életéből? Hiszen annyi csodálatos vonást találunk benne! Litániájának minden egyes fohásza bőséges anyagot szolgáltat a csodálatára, de egyszersmind követésére is. Mint a szegények Atyjának leányai, úgy gondolom, legjobban ha a szegények iránt való szeretetét törekednek kifejezni lelkületükben és minden cselekedetükben az ő lehető legkötelesebb utánzásával.

Hogy mi a szegény szent Vince szemében és mi legyen az a Szeretet-leányának szemében is, bizonyára

jól tudják. Hiszen csak azokat a konferenciákat kell kissé átlapozniok, melyeket első nővéreiknek tartott; nevezetesen azokat, amelyekben a szegények gyámolításáról, a Társulat céljáról, külön hivatásukról és arról a szellemről beszélt, mely az ő jellegét alkotja. Sőt még egyszerűbb dolog: csak figyelemmel kell olvasniok Szent-szabályaik VII. fejezetének első paragrafusát: *A szegény betegek iránt való szeretetről*. Csodálatos egy paragrafus ez! Szent Vince szíve szeretetének eleven kifejezője!

A szegényekben magát Jézus Krisztust lássák. Következőleg szolgáljanak neki a lehető legnagyobb gondossággal és szeretettel s bánjanak velük részvétellel, szelidséggel, tisztelettel és áhítattal. Személyesen szolgálják ki őket és pedig saját lakásukon, mert nem illő dolog, hogy Jézus Krisztust magukhoz fárasszák. Önök menjenek hozzá, a szegényhez. Mi több, úgy illő, hogy át ne engedjék másoknak azt a gondot és tisztességet, hogy szolgálhatnak neki. Pontosan és gyorsan nyujtsák nekik a szükséges gyámolítást, hogy meg ne várossák őket; még kevésbé tőrjék azt, hogy szenvedjenek e várakozás miatt. És ezt a szolgálatot — ha sürgős, — egyéb, még jámbor gyakorlataik elé is helyezték. Ez a rövid kivonata ennek a paragrafusnak.

Az igaz, hogy nem szent Vince találta ki a szegények szeretetét. Már előtte is gyakorolták azt szent férfiak és nők és Isten nem egyszer csodákkal jutalmazta meg szeretetüket. Nem ő találta ki a betegek gondozását sem és nem ő teremtette meg a kórházakat. Mindez megvolt már előtte is. De ő volt a felebaráti szeretet műveinek és módjának tökéletes megszervezője. Ebben ő a mester és soha senki sem múlta őt felül.

És még e tekintetben is van egy pont, melynek ő a megteremtője, és megszervezője, és ez annak az eszméje és gyakorlata, hogy a szegény beteget otthonában látogatják és ápolják, a helyett, hogy kórházba vagy menhelybe kényszerülne menni.

Szent Vince gondolata szerint a Társulatra nézve

különös tisztesség a szegények látogatása és gondozása az ő saját otthonában. Így szól: Van elég szerzetes-társulat, látunk elég kórházat is a betegek ápolására; elég sok szerzetesnő is szenteli már magát az ő szolgálatukra; de mindeddig sohasem történt még, hogy valaki gondját viselte volna a betegeknek saját lakásukban. — Ezt a jó Isten szent Vince szerint öröktől fogva Társulatuknak tartotta fenn, mert ő mondja ezt is: Már sokszor mondtam önöknek, hogy teljesen meg lehetnek győződve, hogy maga az Isten alapítójuk; mert előtte mondhatom, hogy soha életemben sem gondoltam ilyesmire, és azt hiszem, Le Gras asszony sem.

Mint hogy tehát a szegény betegek látogatásának szeretetgyakorlata a társulat legelső műve és mintegy jellegzetes vonása, ebből az következik, hogy ezt a művet kell legjobban szeretniök, leginkább fenntartaniok, legtöbb gondot erre fordítaniok ama nővéreknek is, akiket szolgáló-nővérek ebbe a tisztségbe osztott be, valamint a szolgáló-nővéreknek és vizitátor-nővéreknek is, akik a társulatházakban és a tartományokban a művek élén állanak. Mindenekfelett kívánatos, hogy ez a mű, a szegények látogatása, minden egyes házukban nagy szerepet játszó legalább is ott, ahol a Társulatnak szabad keze van e tekintetben. Megértem, hogy az adminisztráció miatt egyes házakban nehézséget okozhat a dolog vagy lehetetlen a gyakorlása.

S ha itt-ott legyőzhetetlen szükségesség miatt arra kényszerül a szolgáló-nővér, hogy házának egyik-másik művét egyelőre felfüggeszse vagy véglegesen beszüntesse, nagy gondja legyen rá, hogy a szegények házi látogatását semmiképen be ne szüntesse még akkor sem, ha ez maradna az egyetlen mű intézetében.

Ez a Társulat legelső és legkiválóbb műve. Ez úgy az Alapítók életében, mint azóta is, mindenkinek csodálatát kelti fel. Ez szerezte meg a Társulatnak azt a nagy népszerűséget, amelyre bizonyos tekintetben szüksége is van. Ez vonzotta kebelébe azokat a nagyszámú lelkeket, kik nagylelkűséget és önfeláldozást szomjúhoznak.

Ez az a mű, amely kétségtelenül minden más műnél inkább megőrzi a Szeretet-leányát az egyszerűségben s alázatos lelkületben és megízlelteti vele az önfeláldozás gyönyörűségét. Gondoljanak csak vissza, miket mondtak a Szeretet első leányai szent Vincének a szegények látogatásáról, és a jóságos szent Alapító mennyire el volt tőle ragadtatva! És amit az akkori nővérek mondtak, mai utódaik ugyanazon joggal mondhatják a szegények személyes szolgálatáról és lakásukon való látogatásáról.

Nem arról van itt szó, hogy a szeretetművek többi formáját beszüntessük. Jók azok is; sőt egyesek már szent Vince idejében is léteztek és az ő szeretetteljes sugallataiból születtek meg. Azért minden nővér legjobb tehetsége szerint annak a műnek szentelje magát, melyet az engedelmesség bízott reá. A Társulatnak nem idegen a karmely mű és módozat, amely a szegényekkel gyakorolja szeretetét. Hacsak szegényről van szó. — mert hiszen a gazdagok viszonzhatják a nekik tett szolgálatokat és ez mások gondja és hivatala, — mihelyt szegényekről van szó, a Társulat mindenkor készségesen ajánlja fel önfeláldozó szolgálatait.

De minden egyes műnek meg kell adnunk azt a rangfokozatot és fontosságot, melyet a szent Alapítók jelöltek ki nekik és mely intézményük céljából önként következik. Nos, az első rangfokozat a szegényeknek saját lakásukon való látogatását és szolgálatát illeti meg, mondja szent Vince.

Becsüljük tehát nagyra és értékeljük legjobban a szegények házi látogatásának tisztességét és igyekezzünk azt minden házunkban bevezetni.

Ha szent Vince az egek magasságából e hónap folyamán több nővérünket látja az ő kedves barátainak, a szegényeknek házaiban, ha úgy találja, hogy most már nagyobb számban és buzgóbb szeretettel látogatják és és gyámolítják őket, meg vagyok győződve, hogy jóságos Atyánk lemosolyog törekvéseikre és mint egykor tette, most is elmondja a jó Istennek, milyen boldog és büszke

az ő leányaira. Ez legyen igazi áhítatuk szent Vince iránt.

Szent Vince, ki nagylelkűségedben a szegények bármelyikének segítségére voltál, könyörögj érettünk!

Mire kötelez minket a Csodás-érem?

Bizonyára nemcsak arra, hogy boldog örömmel és nagy gondossággal viseljük, hanem, hogy magunkra öltjük azt a szellemet is, melyet magából kisugároz.

És az a szellem nem más, mint a Boldogságos Szűz Máriának csodálatos nagy szeretete, mellyel mindenkít, aki hozzá menekül, akit oltalmába ajánlanak, felkarol.

Ebből is látszik, milyen értékes ez a szellem, hiszen ebben élnek a Boldogságos Szűz gondolatai, szándékai, melyeknek megvalósításán ha dolgozunk, az ő áldott munkatársai, igazi gyermekei lehetünk.

Rámutatok az irgalmasnővérek e kedves lapjában a Boldogságos Szűzanyának egy olyan gondolatára, mely egyenesen a Csodás-éremhez kapcsolódik s mely általa lett nyilvánvalóvá és melyet mégis nagyon mostohán kezel a katolikus világ.

Ez pedig Ratisbonne Alfonz megtérésének csodálatos története, amelyben a Boldogságos Szűz Máriának páratlan jóságú megjelenése nemcsak egy lelket ment meg, hanem megnyilatkozás egy igen fontos kérdésben: a zsidók megtérésének ügyében. Így adta tudtára az áldott Szűzanya a világnak és bizonyára szabad ezt mondani, első sorban annak a kedves szűkebb világnak, akiknek a Csodás-érmet is ajándékozta, hogy anyai szívének szándéka, hogy Izrael megtérésén végre nagyobb intenzitással dolgozzunk.

A Boldogságos Szűz Máriának e kedves, jóságos megjelenése, mellyel e zsidó férfit kiténtette, most már kell, hogy minden előítéletet, huza-vonát, mostoha elbánást.

félelmet, aggodalmat ledöntsön Izrael megtérítésének ügyében.

Szent megilletődéssel kell átvennünk nemcsak a Csodás-érmet, hanem Szűzanyánknak e szeretetteljes gesztusát és vágyát is, mellyel a sötétségben tévelygő zsidóság felé fordul. Nem szabad az antiszemitaáknak általánosító, tehát ezért igazságtalan és szeretetlen álláspontjára helyelkednünk, hanem Izrael népében az Istentől kiválasztott népet kell tekintenünk, melyből a Szűzanya és az Úr Jézus Krisztus is származott.

A Szűzanya jelenése az ő páratlan nagylelkű s jóságos Szívének megdöbbentő megnyilatkozása. Igen most már biztos, hogy Szűzanyánk azt kívánja tőlünk, hogy a legnagyobb szeretettel és buzgalommal karoljuk fel azt a szent ügyet, melynek célja, hogy megszüntetni törekedjünk a szenvedő Jézus keserves panaszait: „Én népeim, mit véttem ellened!”

Hány zsidó léleknek megtérését gátolja, meghüsitja a keresztények gyűlölködése, gúnyolódása és rideg, bizalmatlan magatartása a megkeresztelkedett zsidókkal szemben is!

Milyen szép és nagy munka vár itt a jóság és szeretet szent Vincéjének leányaira, intézményeire! Új szeretet atmoszféráját kell teremtenünk a katolikus közvéleményben, növendékeink lelkében, talán saját lelkünkben is!

Ó hogy fog ennek az új szellemnek és ez új szellem érvényesülésének örülni a Csodás-érem Szűz Máriaja! Dolgozzunk ebben a szellemben bátran és senmmiféle ellenérvtől vissza nem riadva, a Csodás-érmet csakis így viselhetjük nyugodt és boldog lelkiismerettel!

*Kriegs-Au Emil
plebános.*

Jegyzet. — Nem súlyos és nem nehéz az a kötelezettség, amit az édes Szűzanya a Csodás-érem ajándékával reánk is rött. Abban áll csupán, hogy a ránk bízott gyermekeket, nagyleányokat, betegeket, alkalmazottakat buzdítsuk, hogy néha-néha

imádkozzanak a zsidók megtéréseért is. Szent Pál ezekre az utolsó időkre jövendölte meg a zsidók tömeges megtérését; sietessük ezt az időt! A Szűzanya, lám, akarja; máskülönbén nem jelent volna meg éppen egy zsidó férfinak.

Mint a Központi Laphoz mellékelt kis jegyzéken olvasható, a zsidók megtéréseének előmozdítására Jeruzsálemben imaegyesület alakult, melynek tagjai naponkint a mennyei Atya bocsánatáért könyörögnek az elvakult zsidónép számára. Aki csak lélekben is csatlakozik ezen egyesület szándékaihoz s e célból beküldi nevét, máris tagja lesz és részesül mindama búcsúban, melyeket a Szentszék az egyesületnek engedélyezett. Kedves nővéreink nem léphetnek be, de ők is imádkozhatnak.

Hogy kedves nővéreink feladatát megkönnyítsük, a Lujzanyomda szívesen vállalkozik a közvetítésre. Küldjék be tehát a kedves nővérek a belépő tagok neveit mihozzánk, s mi elküldjük számukra az imaegyesület felvételi lapját a zsidókért való imával, amelynek gyakori elvégzése ajánlatos, de nem kötelező.

Egyházi ének- és zenetanfolyam.

A *Motu proprio* IV. fejezete az egyházzenei művek külső formáiról szól. E fejezetben az egyházi ének hagyományaihoz való ragaszkodást írja elő a Pápa. Mivel azonban e fejezet főleg a zeneszerzőket érdekli, a mi szerény véleményeink közt ezzel a kérdéssel részletesebben nem foglalkozunk. Tartsuk magunkat az első cikkben ismertetett kellékekhez, melyek arról szólnak, hogy mit szabad s nem szabad énekelni, s akkor eleget teszünk e fejezet követelményeinek is.

Áttérhetünk tehát az V. fejezetre, mely az **énekesekről** szól.

12. pont. „A miséző és a segédkezők oltárénekén kívül — amelynek orgonakiséret nélküli gregorián éneknek kell lenni — a liturgiai ének további része a leviták karához tartozik; tehát a templomi énekesek — még hogyha világi férfiak is, — tulajdonképen az egyházi kar tiszttségét

viselik. Ennek következtében az általuk előadott zeneművekben — legalább is nagyjából — meg kell tartani a karének jellegét. A szóló ének ezzel nincs kizárva. De nem szabad uralkodnia az istentiszteletek alatt oly mértékben, hogy a liturgikus szöveg nagyrészt ilyen módon kerüljön előadásra; szolgáljon egyszerűen a melódia vonalának kifejezésére.”

13. pont. „Ugyanebből az elvből következik az is, hogy az énekesek a templomban liturgikus tisztséget töltenek be és így nők — minthogy ilyen tisztségre képtelenek, — nem lehetnek sem az énekkar, sem a zenekar tagjai. Ha tehát sopran- vagy alhangra van szükségünk, az Egyház ősi szokása szerint fiúkat kell alkalmazni.”

A Pápának ez az intézkedése, mely a nőket kizárja az egyházzenei gyakorlatból, kétségeket támasztott. A Szerartások Bizottsága elé terjesztett kérdésekre utóbb megjelent dekrétumokban kaptuk meg a választ. Ezen döntvények szerint: a) Énekelhetnek a nők is a templomban, ha az egész nép énekel, kiki a saját helyén. b) Fontos okokból megengedheti a püspök, hogy tisztán női karok énekeljenek, például apáca-intézetekben. c) Nem engedik meg e dekrétumok sem a nők és férfiakból álló vegyeskarok közreműködését, de nem is tiltják meg, hanem ennek eldöntését az illetékes püspök belátására bízák. Az 1918 május 19 én életbe léptetett új egyházi törvénykönyv szerint — ha apácák saját templomukban vagy nyilvános kápolnájukban énekelnek, — oly helyen kell állaniok, ahol a nép nem láthatja őket. (Kánon 1264, 3.) A Motu proprio V. fejezet 14. pontja egyéb énekkarok elhelyezésére vonatkozólag is kimondja: „Illő, hogy amennyiben az énekesek elhelyezése a karzaton feltűnően szembeötlik, a kórus elé megfelelő rácsot alkalmazzanak.”

Végül az énekkarban közreműködőktől megkívánja az Egyház, hogy „illemes és ájtatos magatartásukkal erre a szent tisztségre méltókká váljanak.” (Motu pr. V.14.)

Mennyi szeretet, mindenre kiterjedő atyai gondoskodás hatja át az Egyház fejének minden sorát! Kitarító, lel-

kes munkával dolgozzunk azok megvalósításán. Az Egyház iránti hű ragaszkodás, jó szándék, az Isten iránti szeretet hasza át szívünket-lelkünket. S ezt a lelkületet igyekezzünk a fogékonylelkű leány-ifjúságba is belevinni. Amikor fölme gyünk a kórusra, gondoljunk arra, hogy ne csak testben, de lélekben is emelkedjünk ahhoz, akinek dicséretét énekeljük. Legyen példaképünk szent Cecilia, akit az Egyház a *Musica sacra* védőszentjének választott. Az ő lelkületével énekeljük mi is: Add Uram, hogy szívem szeplőtelen legyen, nehogy megszégyenüljek.

Őrizzük meg az Isten adományát!

Miután a jó Isten megteremtette a földet, benépesítette az ásvány- növény- és állatvilág milliónyi lényével. Ezek egymásra utaltságukkal a legbeszédesebben hirdetik a Teremtőnek bölcs és szeretetteljes gondoskodását. Utoljára alkotta meg a teremtés koronáját: az embert, és urává tette az egész természetnek. Hármass életet; testi, szellemi vagy lelki és kegyelmi életet adott neki.

Isten művei tökéletesek. (Deut. 32, 4.) A nagy természetben az ásványvilág előfeltétele a növényvilágnak; a növény ásványokból táplálkozik. Az állatvilág viszont a növényekből veszi táplálékát, az ember pedig mindkettőből.

Éppen ilyen egymásra utaltságot találunk az ember hármass élete között is. Nem hiába tartották a régiek; ma is teljes mértékben fennáll az igazság, hogy: *Ép testben ép lélek.* Lelki, szellemi életet csak az élhet zavartalanul, aki testileg ép, egészséges. Akinek szellemi életét a testi nyomorúságok folytonosan zavarják, alig képzelhető, hogy Isten kegyelmeit oly mértékben felhasználja és kamatoztassa, mint azt lelki-testi energiáinak befektetésével tenné. Szenvedéseit türelmesen és megadással fogadhatja ugyan a Gondviselés kezéből, nagy célokra fel is ajánl-

hatja és ez tagadhatatlanul érdemszerző dolog, hiszen a stigmatizált Neumann Teréz is azt mondogatja: „Többet ér a szenvedés, mint az imádság.“ De már Isten dicsőségére dolgozni, felebarátja lelkének javán fáradozni, a szegényekkel sok jót cselekedni, Isten országának terjesztésén munkálkodni nem tud.

Nézzünk csak egy nővért. Amíg egészséges, minden nap négykor kel, elmélkedését, áhítatgyakorlatait rendes időben, pontosan elvégzi. Lelkének nagy öröme és előmenetelére szolgál, hogy így lélekben megerősödve és felvértezve állhat be napi munkájának rendes vagy rendkívüli menetébe. A munka jól esik; nehézséget nem érez s így szívét-lelkét hálatelten és gyakran emeli fel ahhoz, aki neki erőt és kedvet adott hozzá.

Ha továbbra is jó erőben, egészségben marad, az első évek munkakedvéhez még a mindig több tapasztalat is hozzájárul, mely évről-évre értékesebbé teszi lelki kincstárát, munkáját, egész egyéniségét. És amikor elérkezik a tisztaságkor, amikor a munkabírás csökken és a jó Isten kiérdemült munkása fiatalabb erőknek engedi át annyi önfeláldozással betöltött munkakörét, gazdag tapasztalatainak tárházából sokaknak juttat értékesnél értékesebb kincseket s boldog, aki hasznára fordíthatja.

De lássunk egy másik nővért. Ő is jókedvűen, lelkesedéssel telve indult hivatási útjára. Pezsgő, fiatal erőt érzett tagjaiban, ifjú buzgóságot lelkében. Sokat akart tenni, és tehetett volna is, de sajnós!... túlbecsülte erejét avagy ellenállóképességét. Neki semmi sem árthat meg, — válaszolja az idősebbek óva-intó szavára — s emeli a nehéz edényt, izzadtan megy ki a hidegre... Egyszerre összeroppan, erejének, egészségének vége, gyakran egyszer s mindenkorra!

Be szívesen dolgoznék még, de már nem bír. Csak tengődik s erőlködve, mások segítségére szorulva láthatja el a rábízott tisztséget még ideig-óráig, míg végre is kénytelen bejelenteni, hogy nem bírja tovább. Könnyebb tisztségbe, vagy pláne a betegszobába kell helyezni, talán életfogytiglan való synylődésre.

A Társulat, mint jóságos édesanya, szívesen tartja el, gondolzza és szinte becézi munkaképtelenné vált tagjait, kivált, ha már hosszabb-rövidebb időt töltöttek el az Úrnak szolgálatában. De ugyebár, nem ez a célja. A Társulatnak Isten rendelése szerint minden erejét és egész energiáját a szegények szolgálatára, a hivatási munkakörök betöltésére kell fordítania. De ha éppen talán fiatal erői — akiknek hosszas, kitartó munkásságára annyira számított, — sorjában munkaképtelenné válnak, akkor a helyett, hogy kiterjeszthetné jótékony működését, kénytelen mindig összebbvonni annak határait. Pedig mennyi szép műnek átvételére kérik nővéreinket! Hány szegény és nyomorult, hány tudatlan és tehetetlen gyermek tárja feléjük karjait, hogy őket is befogadják gyámoltjaik közül!

És miért nem lehet? Részben, mert kevesen vagyunk, de még inkább azért, mert annyi a beteg, a fél munkae-rő közöttünk!

És hol keressük a baj okát? Talán egyenesen a jó Isten küldi rájuk a bajokat? Az is előfordul, de ritkán. Csak azokban az esetekben, amelyekkel az isteni Gondviselésnek egész különös szándékai vannak. Általánosságban az az Isten reánk vonatkozó akarata, hogy hosszú éveken át az ő irgalmasságát érezzük a szenvedő emberiséggel.

Avagy talán a hivatási munkák erős felhalmozása miatt, túlerőltetések következtében veszítették el egészségüket, munkabírásukat? Ez rendes körülmények között, az egészség kellő gondozása, erősebb táplálkozás és közben-közben kellő pihenés mellett csak hosszú évek múltán következhetik be.

Mi tehát az oka a tartományunkban előforduló tömeges betegeskedéseknek?

Ha sorban megkérdezzük a már fiatalon betegeskedő nővéreket, hogyan szerezték bajukat, különböző feleletet adnak ugyan, de a legtöbbször visszavezethető egy közös, egy általános vonásra, ami a végén keserves sóhaj-tásokban utat is tör magának: „Jaj, fiatalos meggondolat-

sággal nem vigyáztam egészségemre; idő előtt tönkretettem! Most már nagyon bánom, de vissza nem csinálhatom!”

Az ily késő bánatban epekedő lelkek megnyugtatóra és vigasztalására mondhatjuk, hogy azért nem kell elcsüggedniök, mert a jó Isten egyik, elvesztegetett adománya helyett egy másik, nem kevésbé értékeset kaptak: a szenvedést. Nehezebb ugyan a keresztje, de érdemszerzőbb is, azért becsüljük nagyra! Ajánlják fel Isten szeretetéből viselt szenvedéseiket nagy szándékokra; ama szegényekért, akiket egy életen át gondozniok kellett volna; nővértársaikért, akik az ő betegségük miatt most jobban meg vannak erőltetve, stb.

De az egészségesek gonddal őrizték meg az Isten nagy ajándékát! Fogadják meg az elüljárók s az idősebbek óva-intó figyelmeztetéseit! Ne tegyék ki egészségüket merő gondatlanságból, néha szinte kérdésből — hogy erősnek, edzettnek tartásák, — veszélynek! Hiszen az ilyesmi kisebb-nagyobb vétek az Isten V. parancsa ellen!

A továbbiakban Isten segítségével majd egyes módokat tárgyalunk, amelyek különösebben alkalmasak arra, hogy az Isten ajándékát minél tovább megőrizzék és hosszú, áldásos hivatási működésük késő aggkorukig kinyúlják.

(Folytatjuk.)

A világ legészakibb kórháza.

Kanada állam északnyugati területének székhelyén, Churchillten, most utazott keresztül a „sarkvidék püspöke” Mgr. *Turquetill*, hogy négy szürkenővér kíséretében az onnan északra még 500 mérföldre fekvő eszkimótelepre utazók. A nővérek ott kórházat alapítanak, amely a legészakibb lesz Kanadában és egyúttal az egész világon is. Ez az első eset, hogy a Hudson-Bay apostoli prefekturában, melynek hívei között a sarkkörön túl lakó eszkimók is vannak, nővérek telepszenek le.

Lujza porció.

Szent Alapítóink és jó főtiszt. generális-atyánk fentebbi, erőteljesen buzdító szavai bizonyára összes kedves nővéreinkben újraélesztették a kedvet és vágyat, hogy szent hivatásunk e legősibb és legsajátosabb foglalkozását: a szegény betegek házi látogatását buzgón és szeretettel gyakoroljuk. Csak az okoz többeknek némi gondot, hogy szegénységük miatt az elébük tároló nyomort nem igen tudják miből enyhíteni.

Vigasztalásukra tapasztalásból mondhatjuk, hogy üres kézzel is bátran beállíthatnak kedves nővéreink egy-egy szegény beteghez. Ha sejtenék, mily örömet szereznek neki már pusztla megjelenésükkel is, mely a szenvedőnek sötét öduját jótékony napsugárként járja át és melegíti fel, nem aggódnának e miatt. Az a szegény beteg egész boldoggá és szinte egészségessé lesz abban a tudatban, hogy őreá gondol még valaki, sőt látogatására is méltatja. De-hogy számít ilyenkor még adományra is!

De a szeretet adni akar és hogy adhasson, találékony. Elmondom, hogyan valósították meg egyik nagyobb iskolaházunkban a szegények rendszeres látogatását és segélyezését. A boldog Anyánkról szóló följegyzésekből tudták, hogy azt a szép szokást hozta be, hogy a nővérek ebéd-adagjainak kiosztásánál az első porció mindig az Úr Jézusé volt, s azt egy szegény kapta meg. Első nővéreink társházaiban is bevezették ezt a szép szokást s dicső Anyánkról Lujza porciónak nevezték el.

Az említett iskolaház nővérei is így tettek tehát. Fel-szólították ismerőseiket s az iskolás gyermekeket, hogy ha valahol elhagyatott szegény betegről tudnak, azt jelentsék be nekik. Be is jelentettek 14-15 elhagyott beteget. Vett a szolgáló-nővér két kis szatyrot beleváló edényekkel. (Két kis lábas, kis fazék a levesnek, tányérka a tésztának.) Ezekbe rakták délben és este a Lujza porciót. A betegeket felosztották a vállalkozó nővérek között s a dél-

után folyamán mindennap másik két nővér vitte el szegényének.

Csodálatosan kifejlődött bennük a szeretet gyámolt-jaik iránt! Eleinte még azon aggódtak, hogy nem találnak elég időt e szeretetmunkára. Később már vissza sem lehetett volna tartani őket! Alig várták, hogy rájuk kerüljön a sor. És szeretetük leleményessége nem csak azt a kis ételt vitte el nekik, hanem talált rá módot, hogy a szeretet-egyesülettől vagy más jótékony lelkektől ruha- és fehérneműt, ágyneműt, stb. is juttathasson nekik.

S mivel szentszabályunk értelmében nem egyedül mentek, hanem rendszerint egy-egy bennlakó leánykát vittek magukkal a napi séta helyett, ezekben is annyira kifejlődött a szegény szűkölködők szeretete, hogy a legnagyobb kitüntetésnek tartották ezeket az utakat és esdve kérték, hogy ők is segíthessenek a szegény beteg lakásának tisztogatásában és rendbehozatalában.

Ragályos vagy tüdővésztes beteghez gyermeket természetesen nem vihetnek magukkal a nővérek. Itt legnagyobb-részt végelgyengülésben sínylődő öreg nénikről volt szó. Azok a gyermekek most már fölserdültek, részben családot is alapítottak. Biztosak lehetünk róla, hogy ezt a szent-vincés lelkületet megőrizték és az elhagyatott szegényeknek egész életükön át jötevő anygalaik lesznek.

Más házaik, még kórházak is, igen szépen buzgókodnak a Lujza porcióval. Így egyik legnagyobb budapesti kórházunk nővérei is mindennap visznek ételt egyes szegény családoknak, és pedig mindig azok, akiknek virasztás után szabad napjuk van. De kórházakban s oly intézményekben, ahol nem a nővéreké az étellemezés, csak is az igazgatóság határozott engedelmével tehetik ezt, más-különbén nagy kellemetlenséget okozhatnak maguknak még akkor is, ha a nővérek ételéből adnak a szegénynek.

Rajta tehát, kedves nővéreink! Szent hivatásunk egyik munkaköre sem nyújt annyi lelki örömet és vigasztalást, mint a szegények házi látogatása. De hadd mondja el lelki élményeit egyik k. nővérünk, aki a Máriatársulat szeretet-szakosztályának tagjait kísérgette el szeretet-útjaikra.

A SZEGÉNYEK LÁTOGATÁSÁNAK GYÖNYÖRÜSÉGEI.

Van egy szegény családunk. A férfi egyik lábát a háborúban veszítette el, felesége egy vézna, tüdő-és vesebajos asz-szonyka. Gyermekekük nincs. Keresetük alig néhány fillér. Négy állami gyermeket fogadtak magukhoz, hogy azok tartásdíjából: (havi 8 P.) éljenek.

Első találkozásunk alkalmával tele voltak panasszal, s már a kétségbeesés szélén állottak. Igyekeztünk megnyugvást s az isteni Gondviselésben való bizalmat csepegtetni szívükbe. Úgy látszott, hiszik is, nem is, szavainkat.

Más alkalommal már nem üres kézzel mentünk hozzájuk. Lisztet, rizst, szalonnát, sót, cukrot, kenyeret vittünk nekik. Há-lásan köszöngették. Mialatt az asztalra raktuk a szeretet-ado-mányt, látjuk hogy a nyitott ablaknál néhány nő is megjelenik. Igazán meghatott, amikor szegényünk beszólítja az egyik öreg bácsit, s a kenyérből és szalonnából egy-egy darabot levágva, odanyújtja neki e szavakkal: „Nézze, szomszéd, maga minket tegnap egy kis szalmával kisegített; fogadja el érte!” — s át-nyújtja neki. Erre aztán megered az ablakban álló többiek nyelve is. Elmondják, hogy milyen nyomorúságos az élet. Nincs miből házbért, étellemez, a gyermekeknek iskolát fizetni, stb. stb. Egyik öreg bácsi és néni kér, juttassuk be aszegényházba. A másik akármilyen munkára ajánlkozik. A harmadiknak keze nyomorék, de a másik kezével még tudna valamit tenni; ha mást nem, baromfit őrizni. A negyediknek súlyos beteg a gyer-meke; kórházi kezelésre szorul, de nincs miből.

Van egy szegényünk, aki csak azért élt vadházasságban, mert nincs egyetlen ruhája, amiben a templomba mehetne esküvőre. A másiknak néhány pengőbe kerülne házassági ügyeit rendezni, de ennek híján nem teheti. Természetesen, mindent megtettünk értük, hogy e fontos kérdést rendezhessék. Csak a jó Isten a megmondhatója, mennyi jó származott e látogatások-ból, nemcsak a szegények, hanem saját lelkünk javára is. Mond-hatom, várakozáson felüli eredmény kísérte csekély fáradozá-sunkat. Mialatt egy szegény családnál tettük látogatásunkat, ez-alatt 15-20 egyén lelkéhez tudtunk férközni, akik csupa kíván-csiságból vagy érdeklődésből sereglettek össze a szomszédság-

ból. Érzem és tapasztalom, — mondja tovább a nővér, — hogy ezek lelke már az enyém. Imádkoznak értem, hálásak minden csekélységért. Ha megtörténik, hogy betegség miatt vagy egyéb okból nem látogathatom meg őket, már jelentkeznék és érdeklődnek hogy: „Mi van a mi nővérünkkel? Hogy van a mi nővérünk? Hallottuk, hogy beteg; jaj de sajnáljuk! stb. stb.

S milyen könnyű így a gyermekek lelkére is hatni! Megtörténi, hogy a szegényünk egyik gyermeke elcsent szüleitől néhány fillért. Az édesanyja elpanaszolta nekem gyermeke hibáját és kért, hogy addig, míg erről le nem szokik, ne vigyek neki semmit. Komolyan beszéltem a kb. 12 éves fiúcskával. Roppant szégyenkezések között ismerte be hibáját és megígérte, hogy többé nem követi el. Ettől kezdve rendszeresen érdeklődtem a gyermek után nemcsak otthon, hanem az iskolában is, s megtudtam, hogy mióta megintem, egyszer sem adott panaszra okot. Amikor az első szentáldozásra került a sor, szép imakönyvet és egy Csodásérmet kapott avval a megjegyzéssel, hogy jutalomképpen kapja iparkodásáért.

Egy másik szegényünk halálos beteg lett. Betegágyán valolta meg, hogy ő is vadházasságban él. Kérdésemre, hogy akkor miért mondta, hogy húsvéli szentgyónását elvégezte s gyakran jár gyónni, így felelt: „Nem mertem megmondani, mert attól féltem, hogy nem kapok többé segílyt!“ A ft. plébános úr segítségével sikerült ügyeit rendezni, s a beteg meg is gyógyult. Akármit kérek most már tőle, mindenre ezt válaszolja: „Mindent megteszek kedves nővér, amit csak akar! Mióta a jó Istennel kibékültem, azóta ki vagyok békülve sorsommal én is meg az uram is, és így szeretnék meg is halni!“ — Mily egyszerű, kedves szavak! Lám, ezeknek a lelke is már a miénk!

Mondhatom, a szegény betegek hálakönnye és áldószava nyomon kísér minden munkámban és dicső Alapítóink áldásáról biztosít.“

Társulati Hírek.

1. Örömnünepünk.

Ritka, de annál melegebb örömnüpet ült drága Központunk az elmúlt november 1-én. A magyar tartomány kiérdemült volt szeminárium igazgató-nővére ünnepelte szenthivatásának 60-ik évfordulóját abban a kedves fészekben, amelynek „szeminárium“ a neve s amelyben áldásdús életének legfontosabb s leggazdagabb korszakát élte át.

Október 31-én délután megérkezett közénk drága vendégünk.

A nagyontisztelendő elüljárók fogadták s vezették fel az első emeleten levő 39-es szobába, mely azelőtt is lakása volt. A szobácska ez alkalomra szinte kápolnává volt átalakítva; gyönyörű Mária-oltár díszítette, mellette fehér terítővel letakart asztalkával, amelyen a szeretetnyújtotta sok kedves meglepetés volt elhelyezve. A kedves vendég kimondhatatlan boldog volt régi kis fészekében, s ez a boldogság még fokozódott, amikor annyi régi ismerősei üdvözlését fogadta. Hangjáról minenkit megismert. Mindenkihez volt néhány szeretetteljes szava. Természetes, hogy a lelkekben is felgyulladt egy-egy régi emlék, amely őket a kedves jubilánshoz fűzte.

Úgy éreztük, hogy jelenlétében verőfényes, őszi nap-sugár lopózik a szívünkbe; ennek fénye járta át egész valónkat. Idős, fiatal, szeminárium nővérek egyaránt áhítatos tisztelettel tekintettek szent Vincének e kedves leányára; jóságos szíve mindenki előtt ismeretes. A magyar tartományban csak a legfiatalabb nemzedék az, ki őt személyesen nem ismeri, aki nem tapasztalta anyai szívének szeretetét.

Drága jubilánsunk ünnepe valóban a szeretet ünnepe volt. Ez nyilatkozott meg jó főtisztelendő Atyánk ünnepi

szentmiséjében, ez hatotta át azok lelkét is, akik a szeminárium termében megtartott kis ünnepségen tolmácsolják az egész tartomány szívének szeretetét és háláját drága volt Direktrisz-nővérünknek.

Először egy szemináriumi, — majd egy beöltözött kedves nővér üdvözölte a drága jubilánst. A beszédek rövid tartalma a következő:

Jubiláló lelkünk egész örömeivel üdvözöljük szent-hivatásának 60 éves emlékünnepe. Tedeumos szívünk idehozta magával a menny megdicsőült lakói közül azokat, kik közel állottak volt drága Direktrisz-nővérünkhöz, akikkel megosztotta a nap hevét és küzdelmét és azokat, akik jópéldája, áldozatai, vezetése által jutottak az isteni Barány mennyegzőjére.

Megértő, drága elüljáróink szeretete pedig meghívta ünnepeltünk öröme azokat a tisztelendő volt elüljárókat és nővéreket, akikkel Direktrisz-nővérünk együtt dolgozott, akikkel együtt hozták meg azon nagy áldozatokat, amelyek a magyar tartomány első súlyos napjai óta megannyi kegyelemforrást képeztek a magyar tartomány művei és nővérei részére.

De idesereglettek volt szemináriumi nővérei közül is mindazok, akiket erre a gyönyörű napra volt fészükbe visszahozott az isteni Gondviselés.

Tehát a múlt és jelen jubiláló érzelmei egy füzérré fonódnak körül igentisztelendő Direktrisz-nővérünket, hogy szeretetüket és hálájukat kimutassák.

Hogyne ujjongana a magyar tartomány annyi száz nővérenek a lelke, ha meggondoljuk, hogy ünnepeltünk 60 évet töltött az isteni Barány szolgálatában, mint a magyar tartomány látható őrangyala és az utóbbi években ügyeiért folyton imádkozó Mózese.

Lelkünk előtt elvonul ez az idő, a munkának, az áldozatoknak, a kereszteknek, de egyszersmind az ezek nyomában fadakt kegyelmeknek, áldásoknak 60 esztendeje!

Látjuk mindezeket s hálátelt szívünk e lelkes fohászt adja ajkunkra: Téged Isten dicsérünk, hogy nekünk adtad, hogy idáig megtartottad s annyi nehézség közepette megsegítetted nagyon-szeretett Direktrisz-nővérünket.

Tartsd meg továbbra is; hallgasd meg imáit, fogadd el a nagylelkű, türelmes kereszthordozó érdemeit, hogy oszlogathas-

sa továbbra is nagy szívének kincseit azoknak, kiket neki adtál a 60 év alatt, hogy egy se vesszen el azok közül, kiket övének ismer.

Az isteni Jegyes erősítő kegyelme, egyetlen Anyánk gyöngéd keze vezesse őt továbbra is a kereszt királyi útján az utolsó állomásig, ahol szent Alapítóink fogják fel Istent szerető lelke végső sóhaját.

Kérjük szeretett Direktrisz-Nővérünket, fogadja szívesen gyermeki hálás szeretetünk e csekély megnyilatkozását, valamint azon erős ígéretünket is, hogy szeplőtelen Anyánk és szent Alapítóink pártfogása mellett nagyon törekszünk arra, hogy Jézus Szíve szerinti nővérek legyünk és nagyontiszt. elüljáróink öröme, vigaszára váljunk mindenkor.

Éljen a mi drága Direktrisz-nővérünk!

Az üdvözlések után főtisztelendő Atyánk emelkedett szólásra.

Ma reggel, amikor szentmisémet a kedves jubilánsért felajánlottam, a hálaadás után azt gondoltam, hogy én most már eleget tettem; egyéb teendőm már nincsen.

Akkor jön hozzám nagyontisztelendő vizitátornővér és arra kér, mondjak valamit önnek mindnyájunk nevében.

E kérésnek — őszintén szólva — nehéz eleget tenni egyrészt mert az idő rövidege nem engedi, másrészt, el sem tudom mondani azt a sok-sok eseményt, amely az elmúlt 60 év alatt lejátszódott; azok úgyis be vannak írva az örökélet könyvébe.

A jubileum mindig a hála napja. A kedves jubilánssal együtt adtunk ma mindannyian hálát a jó Istennek, hogy oly hosszú időn át neki tetsző módon működött a szemináriumban; meg vagyok győződve, hogy ezt ma azok is mindnyájan megtették, akik nem lehetnek itt ez ünnepélyen.

Tudom, hogy a jubiláns a mai napot legszívesebben valamely pincezugban, magányosan szerette volna eltölteni; ott szeretett volna ma egész nap hálálkodni a jó Istennek.

Igen, kell is hálát adnia azért, hogy Isten örök gondolatában benne volt, hogy őt teremtse. Hálát kell adnia a szent hivatás kegyelmeért. Hálát kell adnia, hogy annyi időn át a szeminárium élén állott. Hálát kell adnia, hogy a 60 évet megérette a társulatban, de hálát kell adnia azért is, hogy állhatatos maradt a jó Isten szolgálatában. Azért jobb, hogy nem rejtőzött el, legalább így mindannyian segítünk a hálaadásban.

Kérjük, hogy a mai szent napon, amikor Istentől bizonyára bőségesebb meghallgatásban részesül, mint egyébként, imádkozzék a társulatért, a magyar tartományért, a szemináriumáért, imádkozzék sok jó, szent hivatásért.

Végül kívánni is akarunk valamit. Kívánjuk, hogy mához 10 évre ismét jubilálhassunk s ha valaki azt kérdi, miért kívánok csak ennyit, azt mondom, hogy 10 év múlva majd ismét kívánunk még 10 évet.

Ha pedig majd az ünnepség után ismét visszatér csendes magányába és lelkében fel-felcsendülnek a mai szép ének szavai: *Quid retribuam*, nyílják lelke mindannyiszor hála Isten jósága iránt.

Amint a már elköltözött elődei a mennysországban bizonyára kitárt karokkal várják kedves jubilánsunkat, adja a jó Isten, hogy amint itt ma bennünket a szeretet összehozott, úgy találkozzunk egykor mindnyájan az örök szeretet országában: a mennysországban.

Ennek elhangzása után a ünnepelt mondott meghalt köszönetet, melynek rövid kivonata körülbelül ez:

Hálásan köszönöm a sok jókívánatot. Mondhatom, sok hálaival tartozom a jó Istennek, hiszen az elmúlt 60 év alatt az ő szent kegyelme nem csöppenként, hanem özönével hullott rám. Szenvedni valóm nem igen volt; de ha lett volna is, az isteni Gondviselés mindig megédesítette.

Higgyék el, nem engem illet a sok ünnepeltetés, jókívánat, hanem egyedül a szenthivatást, a szentruhát; hiszen én oly nyomorult vagyok. Maholnap már elveszítem a szemem világát; az egyik szememen már semmit sem látok, a másikra is megvakulhatok; de ha ezt akarja a jó Isten, legyen áldott érte szentes nevelés!

Mondom, szenvednivalóm nem volt az életben, de egy dolog nagyon fáj mindig és még most is fáj a szívem mélyéig: ha valaki eljárja vagy bármely oknál fogva elhagyja szenthivatását.

Ne panaszkodjunk soha, senkinek, ha valamit szenvednünk kell! Egyedül az Úr Jézusnak öntsük ki szívünket, ha valaki megbántott, ha félreismernek, mellőznek vagy egyéb fájdalom nehezedik a lelkünkre. Ne mondjuk soha: Ha ezt vagy azt tudtam volna, nem léptem volna be. Ellenkezőleg, ha előre tud-

tam volna és ha százannyit kellene szenvednem, akkor is meghoztam volna Istennek életem áldozatát. „Gyáva lélek az, aki panaszkodik!” mondja szent Teréz, és szent Vince is ugyanezt az elvet vallja.

Ismételten és újra köszönöm a drága jó elöljárók nagy szeretetét irántam, önöket pedig nagyon kérem, ha hallják, hogy Oszitta nővér elköltözött az élők sorából, imádkozzanak értem. Viszont én is ígérem, hogy amíg élek, imádkozom önökért, hiszen most ráérek; egyéb dolgom sincs. Ha pedig egyszer majd a jó Istenhez kerülök, akkor meg éppen nem fogok róluk megfeledkezni.

A déli rekreáció a lehető leglelkesebb hangulatban folyt le, hiszen most már egészen otthon érezte magát a drága vendég. Körölte teljes számban ott ültek ama volt tisztelendő nővérek, kik vele együtt voltak elöljárók a Központban, és ama kedves nővérek is, akik vele együtt működtek valahol. Még a megszállt területről is megérkezett ez alkalomra a csehszlovák nt. vizitátornő és Lengyel Felicia nővér Besztercebányáról. Elgondolhatjuk mindkét részről a viszontlátás örömeit, hiszen oly régen elszakadtunk már kedves felvidéki nővéreinktől.

A jubileumi ünnepségek a szent áldásban nyertek befejezést, amelynek végétével a drága jubiláns autóra ült és néhány házukba elment.

Másnap ismét meglátogatott még néhány nővérházat, délután azonban már elbúcsúzott a Központiháztól, hogy visszatérjen esztergomi magányába.

*

Igentiszt. Oszitta nővér kis Központi Lapunk útján mond hálás köszönetet mindazoknak, akik akár levél útján emlékeztek meg róla, akár pedig imáikkal fejezték ki iránta érzett szeretetüket, jókívánásaikat.

*

Az utolsó szentgyakorlat alkalmával elterjedt az a hír, hogy tisztelendő Oszitta nővér a jubileumra következő nyolcadik napon teljesen elvesztette mindkét szemé-

nek világát s állítólag e súlyos megpróbáltatásért szobájában fennhangon hálálkodva ismételte a „Magnificat” szavait, majd a „Gloria Patri”-t és a „Te Deum”-ot. Kötelességünknek tartjuk örömmel értesíteni kedves nővéreinket arról, hogy e kósza hír az utolsó betűig nem felel meg a valóságnak. — Ft. Atyánk nemrégén beszélt vele Esztergomban s örömmel győződött meg róla, hogy tiszt. Oszitta nővér látása semmivel sem gyengült s most is éppen úgy lát, mint a jubileum alatt. Ómaga is csodálkozott, hogy felőle ilyen hírek keringenek és az egész provinciában elterjednek.

2. Tragikus éjszaka Szevillában.

Amióta csak kitört a spanyol forradalom és az ottani felelőtlen csőcselék és forradalmi kormány egyházellenes pusztításairól, a templomok és zárdák felgyújtásáról napnap után hallunk, aggodalommal figyeltük, nem kapunk-e hírt szent Vince kettős családjáról; hiszen a mélyen valóságos spanyol nép között Társulatunk oly elterjedésnek és virágzásnak örvend, mint talán sehol másutt. Nővéreink száma magában Spanyolországban több, mint hatezer, akik legnagyobb része — mint már többször hallottuk, — fekete ruhát és fátyolt visel, egyébként azonban teljesen Társulatunk szabályai és szokásai szerint él, a párizsi főtiszt. elüljárók hatásköre alatt.

Sem az *Anyaház Visszhangja*, sem egyéb híradó nem említi őket; így már-már azt hittük, népszerűségük s elsősorban Szűzanyánk megígért oltalma megmentelte őket a forradalmárok dühétől.

Végre az utolsó Annalesekben olvashatunk róluk fenti cím alatt. Szó szerint közöljük, amit Saiz Bruno szevillai lazarista házfőnök elbeszél.

Spanyolország legdélibb tartománya, Andalúzia fogadta be leginkább a kommunista eszméket s így a vörösök ott meglehetősen szabadon garázdálkodhattak.

Május 11-én kis családunk az esti rekreációban éppen a madridi pusztításokról beszélgetett, amikor küldönc érkezett egy levéllel. A Központi kórház főnöknője, Karolina nővér küldte. Arról értesít, hogy támadás készül ellenünk az éj folyamán és az okosság azt kívánja, hogy megtegyük a kellő óvatossági intézkedéseket. Rövid tanácsot tartottunk tehát és elhatároztuk, hogy szétoszlunk. Rendtársaim a nővérek házaiban húzódnak meg, én pedig azzal a két derék emberrel, akiket Karolina nővér segítségünkre küldött, bevárom a történetőket.

Úgy is lett. Rendtársaim távozása után azonnal értesítettem a nemzetőrség vezetőségét helyzetünkről és oltalmukat kértem. Megígérték, hogy segítségünkre jönnek. Már hallatszolt is a csőcselék rivalgása. A közvetlen szomszédságunkban levő minorita zárdát ostromolták. Tizenöt-húsz éves suhancok elég nagy csapata volt alig tíz évvel idősebb vezérek vezetése mellett. Egyszer csak e kiáltás hallatszik: „A barátok elmenekültek. Menjünk hát a testvérekhez!” Ezek mi voltunk. „Oda, oda!” — kiáltozták.

A telefonhoz siettem. „Itt vannak már, jöjjenek azonnal!” A nemzetőrség nyugtatólag válaszolt: „Azonnal jövünk. Ne távozzanak!”

Alig telt bele öt perc s már megkezdődött az ostrom. A forradalmárok hevesen döngették a kaput és a földszinti rácsos ablakokat. Sietnem kellett. Elsőnek a legméltóságosabb Oltáriszentséget kellett biztonságba hoznom. A kápolnába mentem tehát és magamhoz vettem a szent Színeket. Nagy sietségemben a cibóriumot az oltáron feledve, kioltottam a lámpákat, még egyszer megbizonyosodtam, hogy az összes ajtók és ablakok zárva vannak, és... két emberemmel együtt kimásztam a háztetőre. Innét átjutottunk a szomszédház tetejére és így tovább, amíg egy ismerős, jólelkű család házához nem értünk, melynél szeretetteljes fogadtatásra találtunk.

Életünk így most már biztonságban volt, de mi lesz szegény házunkkal? Utánanézttem. Azt jelentették, hogy a porta előtt lángok emelkednek. Székeket, függönyöket,

stb. égetnek el. Az egész bútorzatot felégetik talán, ha a szomszédok közbe nem lépnek. Saját házukat féltették ezek a lángoktól.

A nemzetőrség kiküldöttei nem nagyon siettek. Miután a minoriták zárdájából kikergették a csöcseléket, átjöttek hozzánk is. A suhancok éppen a templomi ornátusokat hurcolták a máglyára, elégetésre. Az oltárt azonban az otfelejtett cibóriummal együtt megkímélték. Azt mondják, hogy egyik rajongó forradalmár fellépett az oltár lépcsőjére és elszántan így kiáltott: „Egy se merjen idejönni!”

Mikor értesültem, hogy a tüzet kioltották és csak a nemzetőrök vannak még a házban, elhatároztam, hogy a háztetőkön át visszamegyek. De lebeszéltek róla. Egyik barátommal tehát villamoson a Központi kórházba mentem. Onnét telefonáltam házukba. A parancsnok azt válaszolta, hogy a csöcselék széteszolt s ott vannak papok a plebániáról, hogy elvigyék a szent edényeket és ornátusokat.

A szememet sem húnytam le egész éjjel. Másnap reggel visszatértem Arnao úrral, hogy lássam, milyen állapotban van szegény házuk. Összeszedtem rendtársaink ruháit és egyéb értékesebb holmit. Autón magammal vittem a Központi kórházba, hogy biztonságba helyezzem.

A nap folyamán kihirdették az ostromállapotot, de a nemzetőrség mégis elhagyta házukat. A csöcselék hamar megtudta, hogy üres a ház és visszatért, hogy fosztogasson. Később katonákat küldöttek megszabadításunkra, de akkor már tele volt a ház férfiakkal, nőekkel, gyermekekkel. Kedvükre kutattak és keresgéltek, hogy minél több zsákmányt szerezzenek. A bútorzat ugyan megmaradt, de a szekrényeket teljesen kiüresítették.

*
* *

Nemcsak a szevillai missióspapok szenvedtek a forradalmároktól. Május 11-ike igen szomorú napja volt több nővérháznak is. Tűzvész pusztította el a nővérek Alicante-i

házát és egyik malagai házukat. La Linea-ban, Els-ben és sok más községben pedig a nővérek óvatosságból kiűritették házaikat.

Jozefa nővér Madridból azt írja május 13-án: „Megható az a sok szeretet, amellyel körülvesz a nép. Több mint ötven család jött el, hogy felajánlja nekünk lakásukat. Folytonosan jönnek vagy telefonon érdeklődnek, hogy megtudják, nincs-e bajunk. Minden utcában önkéntes polgárőrök járnak. Így nem kell virrasztanunk, s ez nagy könnyebbség.

A hétfői nap borzasztó volt. A gyermekek reggel gyanútlanul eljöttek az iskolába. Senki sem sejtett semmit. De azután bezzeg megrohanták házukat a bejárók szülei; sürgősen hivatnunk kellett a bennlakók hozzátartozóit is. Apró csoportokban óvatosan kellett útnak indítanunk a munkatermek növendékeit, kik sehogy sem akartak távozni. A mellett a jóbarátok és ismerősök aggodalmas kérdezősködéseit is méltatnunk kellett, meghallgatnunk tanácsait, igaz és nem igaz híreiket és intézni a telefont, mely esti 11 óráig nem szűnt meg berregni.

Üzenet az égből.

Kedves nővéreink sokat hallottak már a két Maurice (Morisz) testvéréről, akik 1913-tól 1922-ig egymásután álltak a Társulat élén, mint főnöknői. Mária anya főnöknői hivatalának betöltése után Rómába, a vatikáni *Santa Martha* zárandokházba költözött, mint a római tartomány vizitatornöje. Emilia anya azonban nem érte meg főnöksége lejártát; 1921 karácsonyán rövid szenvedés után az égbe költözött.

Emilia anya utolsó életévében egy Rómába utazó nővérral lezárt borítékot küldött Mária anyának azzal a meghagyással, hogy csak március 25-ének reggelén adja át neki. Bizonyára az isteni Gondviselés műve volt, hogy

ez a nővér teljesen megfeledezzék a levél átadásáról. Csak hónapok múltán került a kezébe s akkor már anynyira megkésétt vele, hogy — Mária anya méltányos neheztelésétől tartva — nem merte kézbesíteni.

Időközben Mária anya sokat imádkozott drága elhúnytjáért és éppen a következő év március 25-ének előestéjén nagyon kérte a jó Istent, adja neki tudtára valaminő jel által, hogy szeretett nővére eljutott-e már az örök boldogság nyugalmaiba,

E közben az említett nővér lelkét is újból nyugtalanította a levélügy. Úgy gondolta, most nagy örömet szerezne Mária anyának a megboldogultnak kezeírása; félretesz tehát minden aggodalmat és elvisel minden szemrehányást, csak hogy megszerezze neki ezt az örömet.

Mária anya csodálkozva bontja fel a levelet. Csak pár sorocska volt rajta, és pedig a következő: *Aki teremtettem engem és megnyugvék hajlékomban; mondá nekem: „Választottaim között verj gyökeret!” És így Sionban megerősítettem és a Szentek teljes gyülekezetében van az én tartózkodásom.* (Eccli. 24. 12-16.)

Elgondolható Mária anya örömteljes meghatottsága. Hiszen kaphatott volna-e határozottabb választ aggodalmas kérdésére, mint annak kezeírását, akinek megdicsőülését annyira óhajtotta.

Kérdések — Feleletek.

2. A szolgáló nővérnek van-e joga ahhoz, hogy a házuknak tett bármiféle alapítványt elfogadjon?

E fontos kérdésre különösen felhívom a szolgáló-nővérek figyelmét. Igen sokszor kerülünk nehéz helyzetekbe az alapítványokat illetőleg. Pl. zentmisék mondására, (Magyarországon sírok gondozására) tesznek alapítványokat, s a legtöbbször semmit sem tudnak erről a Társulat elüljárói. Elmúlik 60-80 esztendő, s a világon senki sem

tud róla. Vagy pedig egy aggastyán, egy árva gyermek tartására tesznek alapítványt, de semmi írásbeli nyoma sem marad. Az is igaz, hogy minden alapítvány nélkül is felvesszünk öregeket vagy árvákat! A legtöbbször azonban eltűnik az alapítvány. Mindezekben súlyos visszaélések vannak, azért röviden rámutatok amaz elvekre, melyek az alapítványoknál szem előtt tartandók.

1. A kánoni jog értelmében (1550-ik kánon) alapítványok elfogadására kizárólag csak a felettes elüljárók jogosultak s erre írásban kell adniok hozzájárulásukat.

Ha tehát önkényűleg fogadnak el alapítványt, az semmisnek tekintendő és a Társulatot semmiféle kötelezettség sem terheli, az önök lelkiismeretére azonban súlyosan nehezedik.

2. A szabályszerűen létesített alapítvány elhelyezése is a felettes elüljárók joga. A szolgáló-nővérnek tehát semmiképen sem áll jogában, hogy azt elhelyezze, még kevésbbé, hogy építkezésekbe fektesse s így az alapítványnak még nyomát is eltüntesse.

3. Mindazon alapítványokról, melyek egy intézet javára tétettek, jegyzéket kell készíteni és azt biztos helyen nyilvántartani. Legjobb, ha a misealapítványokat a sekrestyében függesztjük fel, a többit pedig a társulati teremben vagy a ház levéltárában.

4. Ha valemely alapítvány kötelezettségeinek megváltoztatása szükségessé válik, ez iránt Rómához kell fordulni.

Végül nagyon óvakodjanak attól, hogy nővértársaik részéről pénzösszeget vegyenek át azzal a kikötéssel, hogy lelkük nyugalmaért majd örök időken át, minden évben zentmisét mondassanak. Ez kétélű és veszedelmes kelepce, melytől óvakodnunk kell. A szolgáló-nővére ugyanis súlyosan nehezedik e kötelezettség megtartása, elhanyagolása pedig szigorú felelőséggel jár.

Szünórák.

Váratlan vendég.

Virrasztás után még az igazak álmát aludtuk, amikor a hálóban férfihangot hallok, vagy inkább dörmögést. Rémulten dugom ki fejemet a függöny alól s rákiáltok: — Bácsi, bácsi, nem szabad bejönni! — Jól van no! hiszen tudom. Hát akkor jöjjön ki valaki!

Magyarázgatom neki — persze az ágyból — hogy: — Tessék a folyósóra kimenni. Ott jobbra, ahol ki van írva: *Idegéneknek tilos a be-
menet*, ott tessék bekopogni, majd kijön valaki. — El is ment. Bekopogott. Az ebédlős nővér — mert ez az ebédlő volt — azt gondolta, hogy az a szegény bácsi ez, aki mindennap szokott jönni kis ennivalóért. Egy jó darab kenyérral megy az ajtóhoz. Kinyitja, de ijedten rejti a kenyeret köténye alá, mert a gyóntató atyánk volt.

Az okoskodó gyermekek.

Hittanóra volt a polgári I. osztályban. A főtiszt, úr többek között megemlítette, hogy előtte való napon Szentséges Atyánk névnapját ünnepelte. Majd így szólt a gyermekekhez: „Nos gyermekeim, ki tudná nekem megmondani a Szentatya nevét?”

A gyermekek összenéznek. Van, aki fejét tenyerébe hajtva gondolkodik.

„Aki tudja, az most mindjárt kap tőlem egy gyönyörű szentképet!”
Néma csend.

„Aki megmondja, annak két szentképet adok!” — folytatja a hitoktató úr.

Ismét hallgat a gyermekcsereg.

„Három szentképet kap, aki tudja!” — mondja ismét néhány perc múlva.

Egy felénk hang megszólal: „Pongrác!” Erre már a többi is bátorságot vesz magának és egymásután emelkednek fel az ujjacskák.

„Nem!” — feleli a ft. úr. „Ki tudja?”

Egyik másik kis leány kis kézi naptárt vesz elő és mohón keresgel benne, természetesen, csak a pad alatt.

„Timár!” — mondja büszkén az egyik.

„Exaudi!” vágja ki diadallal a másik.

„Aki nekem helyesen megfelel, az egy gyönyörű szentelt rózsafüzért is kap még ráadásul.” — Majd mosolyogva keresi tekintetével a jelentkezőt. Végre a biztos siker teljes tudatával áll fel egy kis leány, aki úgy gondolkodott, hogy alighanem a fagyos szentek egyikének kell lennie, azért bátran leszögezi:

„Bunyevac (Bonifác) kérem!”

Jó negyedóra telt el, mire a hitoktató úr annyira tudta nevetését mérsékelni, hogy hittanmagyarázatát folytathatta.